

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/5/2026
Identifikačné číslo spisu: 5124010020
Dátum vydania rozhodnutia: 17.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:5124010020.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Mariána Mačuru a JUDr. Beáty Javorkovej trestnej veci obvineného E. L.I. pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona na neverejnóm zasadnutí konanom 17. februára 2026 v Bratislave o dovolaní obvineného E. L.I. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. januára 2025, sp. zn. 3To/82/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného E. L.I. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom zo 17. apríla 2024, sp. zn. 48T/2/2024, uznal obvineného E. L.I. vinným v bode 1) až 9) z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- 1) dňa 29. októbra 2022 v čase asi o 15:01 hod. v Ž. na G.. U. XX v predajni H. v OC P. H. prišiel k regálu s externými diskami a postupne z regálu zobral a následne do prinesenej igelitovej tašky vložil 1 ks SSD externý SanDisk Extreme Portable V2 1TB v predajnej cene 129 eur, 1 ks externý pevný disk ADATA HV320 2TB modrý v predajnej cene 71,52 eura a 1 ks SSD Samsung 980 PRO 1TB s chladičom M.2 v predajnej cene 151,43 eura, následne s odcudzenými vecami odišiel bez zaplattenia z predajne preč, pričom do predajne Datart sa v čase asi o 19:09 hod. vrátil, opätovne prišiel k regálu s externými diskami a postupne z regálu zobral a následne do prinesenej igelitovej tašky vložil 1 ks SSD externý Western Digital Portable SE 480GB čierny v predajnej cene 69,96 eura a 1 ks externý pevný disk Western Digital My Passport Portable 5TB USB 3.0 čierny v predajnej cene 119,80 eura a následne s odcudzenými vecami odišiel z predajne preč bez zaplattenia, čím spoločnosti ELEKTROSPED, a.s. Senec spôsobil škodu vo výške 541,71 eura,
- 2) dňa 10. novembra 2022 v čase asi o 17:46 hod. v Ž. na Ul. W. XX spoločne s X. F. vošiel do predajne Q. Š., z predajnej plochy zobral na vešiaku zavesenú dámsku športovú bundu zn. Patagónia Calcite Jkt tmavomodrej farby a vošiel s ňou do skúšobnej kabínky, kde si X. F. skúšala už inú bundu, chvíľu spoločne zotrvali v skúšobnej kabínke, odkiaľ E. L. po chvíli vyšiel a prázdny vešiak vrátil na stojan s oblečením, následne opätovne po tom, čo X. F. z kabínky vyšla, vošiel do skúšobnej kabínky, kde predtým prinesenú bundu vložil do prinesenej igelitovej tašky bielej farby, tašku si vložil pod ľavú

pažu, vyšiel zo skúšobnej kabínky von a čase o 18:53 hod. opustil priestor predajne bez zaplataenia bundy, čím spoločnosti Š. V. - C. S. Ž. spôsobil škodu vo výške 289 eur;

3) dňa 2. novembra 2022 v čase asi o 11:35 hod. v Ž., Ul. T. X v predajni I. Y. prišiel k regálu s alkoholickými nápojmi a z regálu zobral 1 ks krabice s fľašou alkoholu zn. CENTENARIO 30EB o objeme 700 ml v predajnej cene 174 eur, ktorú si vložil do prinesenej tašky a následne prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia tovaru, pričom na predajnú plochu OD Metro sa vrátil aj dňa 3. novembra 2022 v čase asi o 16:11 hod., kde z regálu s alkoholickými nápojmi opätovne zobral 1 ks krabice s fľašou alkoholu zn. CENTENARIO 30EB o objeme 700 ml v predajnej cene 174 eur, s ktorým tovarom prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia, čím spoločnosti Y. Z. L., s.r.o. K. T. H. spôsobil škodu vo výške 348 eur;

4) dňa 13. novembra 2022 v čase asi o 09:45 hod. v Ž., Ul. T. X v predajni I. Y. prišiel k regálu s alkoholickými nápojmi a z regálu zobral 1 ks krabice s fľašou alkoholu zn. MARTELL XO o objeme 700 ml v predajnej cene 191,99 eura, ktorú si vložil pod bundu a následne prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia tovaru, pričom na predajnú plochu I. Y. sa vrátil aj dňa 14. novembra 2022 v čase asi o 13:51 hod., kde z regálu s alkoholickými nápojmi opätovne zobral 1 ks krabice s fľašou alkoholu zn. MARTELL XO o objeme 700 ml v predajnej cene 191,99 eura, s ktorým tovarom prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia, čím spoločnosti Y. Z. L., s.r.o. K. T. H. spôsobil škodu vo výške 383,98 eura;

5) dňa 28. októbra 2022 v čase asi o 10:26 hod. v Ž., Ul. T. X v predajni I. Y. prišiel k regálu s alkoholickými nápojmi a z regálu zobral 1 ks krabice s fľašou alkoholu zn. CENTENARIO 30EB o objeme 700 ml v predajnej cene 174 eur, ktorú si vložil pod bundu a následne prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia tovaru, pričom na predajnú plochu I. Y. sa vrátil aj dňa 29. októbra 2022 v čase o 14:33 hod., kde z regálu s alkoholickými nápojmi opätovne zobral 1 ks krabice s fľašou alkoholu CENTENARIO 30EB o objeme 700 ml v predajnej cene 174 eur, s ktorým tovarom prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia, čím spoločnosti Y. Z. L., s.r.o. K. T. H. spôsobil škodu vo výške 348 eur;

6) dňa 17. októbra 2022 v čase asi o 13:28 hod. v Ž., Ul. T. X v predajni I. Y. prišiel k regálu s alkoholickými nápojmi a z regálu zobral 1 ks krabice s fľašou alkoholu zn. ZAPACA XO o objeme 700 ml v predajnej cene 105,59 eura, ktorú si vložil do tašky a následne prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia, pričom na predajnú plochu I. Y. sa vrátil aj dňa 22. októbra 2022 v čase asi o 13:33 hod., kde z regálu s alkoholickými nápojmi zobral 1 ks krabice s fľašou alkoholu CENTENARIO 30EB o objeme 700 ml v predajnej cene 174 eur, s ktorým tovarom prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia, predajne, čím spoločnosti Y. Z. L., s.r.o. K. T. H. spôsobil škodu vo výške 279,59 eura;

7) dňa 15. novembra 2022 v čase asi o 11:57 hod. v Ž., Ul. T. X v predajni I. Y. prišiel k regálu s alkoholickými nápojmi a z regálu zobral 1 ks krabice s fľašou alkoholu zn. MARTELL XO o objeme 700 ml v hodnote 191,99 eura a 1 ks krabice s fľašou alkoholu zn. HENNESSY XO o objeme 700 ml v hodnote 190,80 eura, s ktorým tovarom následne prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia, čím spoločnosti Y. Z. L., s.r.o. K. T. H. spôsobil škodu vo výške 382,79 eura;

8) dňa 12. novembra 2022 v čase asi o 13:44 hod. v Ž., Ul. T. X v predajni I. Y. prišiel k regálu s alkoholickými nápojmi a z regálu zobral 2 ks krabice s fľašou alkoholu zn. MARTELL XO o objeme 700 ml v predajnej cene 191,99 eura za kus, s ktorým tovarom následne prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia, čím spoločnosti Y. Z. L., s.r.o. K. T. H. spôsobil škodu vo výške 383,98 eura;

9) dňa 16. novembra 2022 v čase asi o 14:00 hod. v Ž., Ul. T. X v predajni I. Y. prišiel k regálu s alkoholickými nápojmi a z regálu zobral 1 ks fľaše alkoholu zn. MARTELL XO 40% o objeme 700 ml v predajnej cene 191,99 eura a 1 ks fľaše alkoholu zn. HENNESSY XO 40% o objeme 700 ml v predajnej cene 190,80 eura, ktoré fľaše si vložil do ruksaku a následne prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplataenia, kde bol zadržaný pracovníkom bezpečnostnej služby, čím spoločnosti Y. Z. L., s.r.o. K. T. H. spôsobil škodu vo výške 382,79 eura.

Obvinený E. L. sa skutkov v bode 1) až 9) dopustil napriek tomu, že rozsudkom Obvodného súdu Mníchov z 25. januára 2021, č. 833 Ds 252 Js 179243/21, právoplatným 29. decembra 2021 bol uznaný vinným z prečinu krádeže a krádeže spolu s krádežou v štádiu pokusu a bol odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výške 7 mesiacov s podmieňeným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky a 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

10) Za to mu okresný súd uložil podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 s prihliadnutím na § 36 písm. l) a § 37 písm. h) a písm. m), § 41 ods. 1 a § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiace, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Okresný súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 19. septembra 2023, sp. zn. 1T/22/2023, právoplatného 22. januára 2024, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodeným spol. X., a.s., škodu vo výške 541,71 eur; Š. V. - C. S. Ž., škodu vo výške 289 eur; a spol. Y. Z. L., s.r.o., škodu vo výške 2.126,34 eur.

Obvinený a prokurátor (v neprospech obvineného proti výroku o treste) napadli uvedený rozsudok okresného súdu odvolaniami. Krajský súd v Žiline (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom z 30. januára 2025, sp. zn. 3To/82/2024, podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu. Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku na rovnakom skutkovom základe uznal obvineného E. L.I. v bodoch 1) až 9) z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 a uložil mu podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, § 42 ods. 1 a § 41 ods. 2 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Krajský súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 19. septembra 2023, sp. zn. 1T/22/2023, právoplatného 22. januára 2024, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Krajský súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodeným škodu tak, ako aj okresný súd.

Proti rozsudku krajského súdu, ktorý bol obvinenému doručený 13. marca 2025 a jeho obhajcovi 24. marca 2025, podal obvinený najprv sám 12. augusta 2025 (č. l. 824 - 829), a následne 25. septembra 2025 prostredníctvom na dovolacie konanie ustanovenej obhajkyne dovolanie (č. l. 844 - 848) a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený sám namietal zásadné porušenie práva na obhajobu, právnu kvalifikáciu trestného činu krádeže, zamietnutie znalca a výmeny obhajcu, dokazovanie, ako aj výšku trestu.

Prostredníctvom na dovolacie konanie ustanovenej obhajkyne poukázal na skutočnosti začatia trestného stíhania s jednotlivými právnymi kvalifikáciami v jednotlivých skutkoch. Rovnako poukázal, že za skutok zo 16. novembra 2022 mu bola zároveň uložená bloková pokuta vo výške 30 eur nezaplatená na mieste pod č. A 22 00762120 zo 16. novembra 2022. Poznamenal, že na základe protestu prokurátora OR PZ Žilina rozhodnutím z 2. februára 2023, ČVS: ORP -ZA-OPPP4-412-003/2022, zrušil uvedenú blokovú pokutu. Taktiež poukázal, že vznesením obvinenia za uvedený skutok, za ktorý bol už potrestaný blokovou pokutou, poverený príslušník PZ porušil zákon v § 3 ods., ods. 4, ods. 5, § 32 ods. 1 a § 46 zákona o správnom konaní č. 71/1967 Zb. a § 2 ods. 1, § 50 a § 84 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Doplnil, že pred vznesením obvinenia za skutok zo 16. novembra 2022 bola zaplatená bloková pokuta, a na tomto základe požiadal 3. januára 2024 o preskúmanie postupu policajta a podaním zároveň žiadal o prepustenie z väzby na slobodu a na zastavenie trestného stíhania v zmysle § 360 Trestného poriadku. Podľa názoru obvineného vznesením obvinenia za tento skutok ho tak poverený príslušník potrestal dvakrát za ten istý skutok čo je v súlade s príslušnými zákonmi neprípustné. Jednalo sa podľa obvineného o závažné porušenie jeho práv. Doplnil, že na základe posledného skutku bol vzatý do väzby. Dodal, že 18. apríla 2023 OR PZ zmenil právnu kvalifikáciu na prečin krádeže podľa § 212

ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Obvinený ďalej argumentoval, že okresný súd jeho konanie posudzoval ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, predmetnú kvalifikáciu jeho konania považoval za nesprávnu. Poznamenal, že okresný súd konštatoval, že v danom prípade je daný kvalifikačný znak v zmysle § 138 písm. j) Trestného zákona, teda skutok spáchaný na min. troch osobách.

Dovolateľ namietal nesprávnosť sprísnenej kvalifikácie jeho konania s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. mája 2013, sp. zn. 3 Tdo 75/2012, a uviedol, že pokračovací trestný čin je iba umelá právna konštrukcia, ktorá síce viacero čiastkových útokov posudzuje hmotnoprávne ako jeden skutok, avšak fakticky o jeden skutok nejde, nakoľko vnútorne pozostáva z viacerých čiastkových útokov. Poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. januára 2008, sp. zn. 2 Tost 1/2008, z ktorého vyplýva, že každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu je v procesnom práve považovaný za samostatný skutok. Podporne odkázal na publikáciu „Trestný čin podvodu - komentár s judikatúrou“ a uviedol, že slovné spojenie „páchanie trestného činu“ na účely § 138 Trestného zákona vyžaduje, aby sa jednalo o jeden skutok, teda jedno konanie z hľadiska hmotnoprávneho a aj procesnoprávneho a nehovorí nič o pokračovaní toho istého trestného činu. Podľa názoru obvineného odhliadnuc od toho či sa jedná o pokračovací trestný čin alebo nie, je vylúčené spáchať akýkoľvek majetkový trestný čin závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j) Trestného zákona (na viacerých osobách), pretože tieto trestné činy sú páchané na cudzích majetkoch a nie na osobách. Obvinený trval na tomto závere, aj napriek tomu, že krajský súd vo svojom rozsudku konštatoval, že tento názor bol Najvyšším súdom Slovenskej republiky prekonaný. Poznamenal, že práve Najvyšší súd Slovenskej republiky by sa mal vyjadriť k dvom odlišným právnym názorom súdu tej istej inštancie tak, aby bolo zrejmé, ktorým právnym názorom by sa mali pri svojom rozhodovaní riadiť súdy nižšieho stupňa. Aj napriek tomu, že odvolací súd konštatoval, že názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorý poukázal obvinený, je už prekonaný, jedná sa len o stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a nie o rozhodnutie, ktoré prejednávalo konkrétny trestný čin obvineného s osobitosťami jeho konania. Je podľa obvineného potrebné v tomto prípade zaujať jasné stanovisko, ktoré bude možné aplikovať aj do budúcnosti. Na základe vyššie uvedeného, napadnutý rozsudok odvolaním, podľa obvineného nerešpektoval názor vyššej inštancie, keď posúdil jeho konanie ako konanie spáchané na viacerých osobách a jednalo sa tak o kvalifikačný znak odôvodňujúci vyššiu trestnú sadzbu. V prípade, že by súdy rešpektovali rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, tak by sa u obvineného použila kvalifikácia trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, v zmysle ktorého by bolo možné obvinenému uložiť trest odňatia slobody na 1 rok až 4 roky. V tejto súvislosti obvinený aj keď vo svoj neprospech poukázal na svoje predchádzajúce odsúdenia, kde za trestný čin krádeže mu boli ukladané tresty v rozmedzí do 2 rokov. Napadnutý rozsudok krajského súdu je pre obvineného aj napriek jeho odsúdeniam v minulosti neprímerane prísny.

Obvinený poznamenal, že krajský súd sa pri ukladaní trestu riadil § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1. Trestného zákona, avšak opomenul zohľadniť poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. g) Trestného zákona, nakoľko mu nebola vyplatená mzda za dlhšie časové obdobie a nemal za vykonanú prácu mzdu a tak nemal z čoho pokryť svoje základné potreby, preto sa uchýlil ku krádeži vecí, ktoré následne predal. Ďalej podľa obvineného súd nezohľadnil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. 1) Trestného zákona. Pokračoval, že po zmene právnej kvalifikácie z prečinu na zločin, kde došlo k zvýšeniu trestnej sadzby, dostal strach, a bol presvedčený, že priznaním mu bude uložený ešte vyšší trest, nakoľko aj keď sa priznal bol mu okresným a následne krajským súdom uložený vysoký trest. Zopakoval, že neboli zohľadnené poľahčujúce okolnosti, len krajský súd sa zaoberal len jeho osobou, že sa jedná o osobu 17 krát súdne trestanú, a že opakovane bol vo výkone trestu odňatia slobody. Súd podľa obvineného opomenul skutočnosť, že aj napriek výkonom trestu odňatia slobody, bol schopný viesť riadny život, kedy sa zamestnal, riadne prácu vykonával, avšak okolnosť, že nedostal mzdu za vykonanú prácu ho prinútila opätovne páchať trestnú činnosť. Doplnil, že sa dopúšťal trestnej činnosti vo veľkých spoločnostiach ako je H., Y., nedopustil sa krádeže na osobách, že by im z domu nič ukradol a vlámal sa do domu. Pri poslednej krádeži, mu boli odcudzené veci odobraté, takže tam škoda nevznikla. Dodal, že z pohľadu pohnútky páchatel'a, potreboval prekryť obdobie, kedy nemal vyplatenú mzdu, a tak

ukradol alkohol, ktorý by následne mohol predat' a tak získať finančné prostriedky. Z pohľadu obratu-zisku poškodených spoločností je to pre ne zanedbateľná škoda, ktorú bude musieť nahradiť. Odcudzením tovaru však nebola ohrozená ani prevádzka spoločnosti ani jej zisk nasledujúceho obdobia. Ako už uviedol, súd vôbec neskúmal, či je odpata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, a teda nedôjde k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestnom vznikne nové bezprávie, bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatel'ovi trestného činu. Obvinený konštatoval, že sa to udialo aj v tomto prípade, kedy trest bol uložený nespravodlivo a neprimerane vysoko s poukazom na spôsobenú škodu a poškodeného, ktorým boli veľké obchodné spoločnosti, žiadny malí podnikatelia.

Okrem nesprávnej kvalifikácie, že súd nepostupoval správne ak jeho skutky kvalifikoval ako pokračovací trestný čin, obvinený poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. septembra, sp. zn. 2 Urto 5/2015, a § 125 Trestného zákona, a uviedol, že by bol vždy potrestaný pokutou v zmysle zákona o priestupkoch, nakoľko ani pri jednom skutku, ktorého sa dopustil, škoda nepresahuje 700 eur a teda nenaplnia objektívny znak skutkovej podstaty trestného činu krádeže v zmysle § 212 Trestného zákona a nebol by súdený za pokračovací zločin krádeže, kde mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a to nepodmienečne. Obvinený opätovne namietal neprimeranosť trestu, kedy mu bol odvolacím súdom vymeraný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov, pričom rozmedzie možného uloženia trestu bolo od 2 do 8 rokov. Súd tak ukladal trest ku hornej hranici trestnej sadzby, a to bez riadneho odôvodnenia. Podľa obvineného aj napriek tomu, že v bol už viac krát trestaný, súd postupoval neprimerane prísne.

Okrem uvedeného obvinený namietal aj nevykonanie navrhovaného dôkazu, vypracovanie znaleckého posudku z odboru psychiatria, bez ktorého podľa obvineného súd nemohol dospieť k spravodlivému trestu. Z pohľadu množstva ukradnutého tovaru v napádanom konaní, ako aj v predchádzajúcich odsúdeniach konštatoval, že je osoba s psychiatrickým ochorením. Vyvrátiť alebo potvrdiť toto podozrenie mohol len znalec z odboru psychiatria, ktorý však nebol v konaní ustanovený.

Ďalšie porušenie zákona obvinený videl v tom, že okresný súd porušil zásadným spôsobom jeho právo na obhajobu. Pokračoval, že 2. novembra 2023 požiadal o zmenu advokáta, ktorý mu bol ustanovený súdom ex offi, z dôvodu narušenia dôvery medzi ním ako obvineným a advokátom. Túto skutočnosť potvrdil aj ustanovený obhajca Mgr. Tomáš Michnica podaním z 8. novembra 2023. Okresný súd uznesením zo 14. novembra 2023, sp. zn. 35Tp/51/2023, žiadosti obvineného o zmenu advokáta nevyhovel. V tejto súvislosti obvinený poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2012, sp. zn. 2 Tdo 8/2012. Poznamenal, že pred prvým hlavným pojednávaním, keď sa konalo o návrhu na prepustenie z väzby obvineného, súd neakceptoval žiadosť obvineného o zmenu advokáta pre stratu dôvery, čo potvrdil aj obhajca; žiadosť bola zamietnutá, a obvineného zastupoval namietaný obhajca celé konanie pred okresným súdom ako aj v konaní pred odvolacím súdom. Uviedol, že bol konaním okresného súdu prinútený, aby ho zastupoval advokát, ku ktorému stratil dôveru, nakoľko si podľa jeho názoru neplnil svoje povinnosti načas, keď ho vo väzbe navštívil až po niekoľkých mesiacoch. Zopakoval, že stratu dôvery konštatoval aj obhajca. Poznamenal, že existencia dôvery ako subjektívneho vzťahu medzi obvineným a jeho obhajcom je jedným z podstatných predpokladov náležitého vykonávania obhajoby tak prostredníctvom zvoleného obhajcu ako aj obhajcu, ktorý je obvinenému ustanovený v prípade povinnej obhajoby. Zdôraznil, že jej strata má za následok nielen ukončenie zmluvného vzťahu medzi obvineným a jeho zvoleným obhajcom, ale aj zároveň dôležitým dôvodom podľa § 43 ods. 1 Trestného poriadku pre oslobodenie od povinnosti obhajovania. Pokiaľ súd v konaní pred súdom, pred začatím prvého hlavného pojednávania neoslobodil ustanoveného obhajcu od povinnosti obhajovania, hoci tak pre existenciu okolností poukazujúcich na stratu dôvery urobiť mal a za účasti takého obhajcu následne vo veci aj rozhodol, ide podľa obvineného o pochybenie zakladajúce porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom. Týmto konaním okresného súdu bolo podľa obvineného zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, ktoré nemôže byť dovolacím súdom opomenuté a rešpektované, a má mať za následok zrušenie chybného konania z dôvodu uvedeného v § 368 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj právoplatné trestné stíhanie končiaceho rozhodnutia krajského súdu a príkazanie veci okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, obvinený konštatoval, že súd dospel k nesprávnym záverom a nevykonal všetky potrebné dôkazy na preukázanie toho, že obvinený svojím konaním naplnil všetky znaky trestného činu, pričom súdy mali zmeniť právnu kvalifikáciu na § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a určovať trest v rozmedzí od 1 až 4 rokov. Doplnil, že takto sa opätovne dostane do ústavu na výkon trestu, kde nie je zaradený ani do pracovného procesu, takže je opätovne bez finančných prostriedkov. V prípade, že by mu bol určený trest s podmieneným odkladom, mohol sa zamestnať a nahradiť škodu poškodeným. Na základe vyššie uvedených skutočností, obvinený navrhol, aby dovolací súd na základe § 386 ods. 1 Trestného poriadku napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie vo veci.

Podaním doručeným okresnému súdu 1. októbra 2025 (č. l. 851 - 852) obvinený prostredníctvom ustanovenej obhajkyne doplnil vyššie uvedené dovolanie. Podľa názoru obvineného bolo jeho právo na obhajobu porušené konaním okresného súdu, keď si podal žiadosť o ustanovenie obhajcu na podanie dovolania vo februári 2025. Do dnešného dňa (25. septembra 2025, pozn.) mu predseda okresného súdu neodpovedal na jeho sťažnosť, že mu nebol ustanovený obhajca na podanie dovolania. Obvinený namietal, že okresný súd bol nečinný, a musel čakať 7 mesiacov na pridelenie advokáta, ktorý mu bol ustanovený opatrením okresného súdu z 21. augusta 2025, sp. zn. 48T/2/2024, pričom ustanovený advokát sa dostavil 9. septembra 2025 a dovolanie podal dňa 23. septembra 2025 na okresný súd. Pokračoval, že okresný súd svojou nečinnosťou porušil jeho právo na obhajobu, keď porušil § 40 ods. 1 Trestného poriadku. Zopakoval, že advokát mu nebol ustanovený bez meškania, ale až po 7 mesiacoch od podania jeho žiadosti na okresný súd, a to až na základe jeho sťažnosti priamo na Najvyšší súd Slovenskej republiky (12. augusta 2025).

Ďalej obvinený namietal, že okresný súd nepostupoval správne, keď v uznesení č. k. 48T/2/2024 mu započítal výkon väzby z trestnej veci pod sp. zn. 48T/2/2024 od 22. júla 2023 do 31. januára 2024 a započítal aj výkon trestu odňatia slobody v trestnej veci Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/22/2023 od 31. januára 2024 do 31. januára 2025. Uznesením Okresného súdu Žilina zo 17. januára 2024, sp. zn. 48T/2/2024, ponechal ho vo väzbe. V cele predbežného zadržania sa nachádzal od 19. júla 2023, kde ho zadržali pre trestný čin zanedbania povinnej výživy. Poukázal na § 71 ods. 8 Trestného poriadku. Do väzby, a následne do výkonu trestu odňatia slobody uložený Krajským súdom v Žiline z 30. januára 2025, sp. zn. 3To/82/2024, sa podľa obvineného mal započítať aj čas strávený v cele predbežného zadržania od 19. júla 2023. Tým, že okresný súd nezapočítal do výkonu trestu odňatia slobody lehotu od 19. júla 2023 do 21. júla 2023, teda tri dni, porušil, tým jeho právo podľa článku 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, keď musí vykonať trest o tri dni dlhšie z dôvodu nezapočítania jeho zadržania v cele predbežného za držania. Zdôraznil, že konaním okresného súdu boli závažným spôsobom porušené jeho práva, ktoré má za následok nezákonné rozhodnutie.

Rovnako obvinený namietal, že súd nezobral pri ukladaní trestu do úvahy jeho osobné pomery a poukázal na to, že starostlivosť o dieťa v nízkom veku je rozdielna oproti starostlivosti o teenagera. Pôsobenie otca vo výchove a podieľanie sa na zabezpečovaní starostlivosti a odôvodnených potrieb je dôležitým faktorom pre zdravý psychický vývoj maloletého dieťaťa. V prípade, že by súd správne vyhodnotil rodinnú situáciu a dôležitosť prítomnosti otca v rodine, mohol ukladať trest v nižšej sadzbe. Vzhľadom na to, že súd uvedené nesprávne vyhodnotil, maloleté dieťa je bez otca, nakoľko súd mu uložil trest odňatia slobody vo výmere (6) rokov, aj keď spodná hranica bola 2 roky.

Prokurátorka príslušnej okresnej prokuratúry (ďalej len „prokurátorka“) v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedla, že v danej trestnej veci bolo právo obvineného na obhajobu v plnom rozsahu zachované. Pokračovala, že obvinený mal vytvorené podmienky na uplatnenie jeho procesných práv vrátane práv ustanoveného obhajcu v celom rozsahu. Poznamenala, že obvinený si obhajcu sám nezvolil, preto mu bol opatrením Okresného súdu Žilina z 27. júla 2023, sp. zn. 35Tp/51/2023, ustanovený obhajca Mgr. Tomáš Michnica. V prípade ustanovenia obhajcu si obvinený nemôže určovať, koho mu súd za obhajcu ustanoví, resp. neustanoví. Pokiaľ ide o oslobodenie od povinnosti obhajovania, toto je zákonom povolené len zo závažných dôvodov alebo v situácii dlhodobého neplnenia povinností obhajcu. Obvinený žiadal súd o zmenu obhajcu podaním doručeným okresnému súdu 8. novembra 2023 a to z dôvodu, že stratil voči nemu dôveru. Obvinený však žiadnym spôsobom bližšie nekonkretizoval dôvody,

pre ktoré by mal súd oslobodiť ustanoveného obhajcu od povinnosti obhajovania obvineného. Preto ak okresný súd uznesením zo 14. novembra 2023, sp. zn. 35Tp/51/2023, neoslobodil obhajcu od povinnosti obhajovania obvineného, jeho postup považovala prokurátorka za správny a zákonný v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku prokurátorka uviedla, že právny záver krajského súdu, ktorý posúdil skutky kladené obvinenému ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024, v celom rozsahu zodpovedá skutkovým zisteniam, že obvinený tieto skutky spáchal tak, ako je uvedené v rozsudku súdu. Použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v opise skutkov zahrnuté a ktorými došlo k naplneniu všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu. Podľa názoru prokurátorky v posudzovanej veci vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že obvinený sa dopustil skutkov, za ktoré bol právoplatne odsúdený, pričom skutky boli správne právne kvalifikované ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 a za uvedený trestný čin bol obvinenému uložený zákonný trest, ktorý vzhľadom na osobu obvineného, jeho kriminálnu minulosť a absolútne nekritický postoj k spáchanej trestnej činnosti považovala prokurátorka za primeraný a spravodlivý. Poznamenala, že obvinený sa v priebehu prípravného konania v celom rozsahu priznal ku skutkom, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie, avšak po tom, čo došlo k zmene právnej kvalifikácie skutkov z prečinu na zločin, obvinený začal robiť obštrukcie a tieto pretrvávali aj počas vykonávania hlavného pojednávania, keď obvinený k žalovanej trestnej činnosti zaujal absolútne nekritický postoj a v jeho prejave nebol ani náznak oľutovania.

Pri právnej kvalifikácii skutku bolo podľa prokurátorky postupované v súlade s § 2 ods. 1 Trestného zákona, pretože Trestný zákon účinný od 6. augusta 2024 je pre obvineného priaznivejší. Pokiaľ ide o námietku obvineného týkajúcu sa použitia § 138 písm. j) Trestného zákona a námietku týkajúcu sa toho, že ani pri jednom skutku škoda nepresiahla 700 eur, sa prokurátorka v celom rozsahu pridrжала názoru krajského súdu, ktorý vyslovil, že pri trestnom čine krádeže je možné aplikovať § 138 písm. j) Trestného zákona, teda spáchanie činu závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách s poukazom na aktuálnu súdnu prax, ktorá v súčasnej dobe považuje za zákonný a správny postup, keď je trestný čin krádeže za splnenia zákonných podmienok kvalifikovaný aj ako spáchaný na viacerých osobách. Poukázala, že rovnako krajský súd považoval za nemožné, aby každý skutok bol posudzovaný samostatne, keďže skutky spáchané obvineným naplňajú zákonné kritériá v zmysle § 122 ods. 10 Trestného zákona o pokračovacom trestnom čine, pre ktorý bol aj obvinený uznaný za vinného. Pokiaľ obvinený namietal, že za skutok zo 16. novembra 2022 je potrestaný dvakrát, pretože za tento skutok už bol postihnutý v priestupkovom konaní uložením blokovej pokuty prokurátorka uviedla, že rozhodnutie o priestupku formou blokovej pokuty blokom na pokutu na mieste nezaplatenú č. A22 00762120 zo 16. novembra 2022, ktorá mu bola uložená za skutok zo 16. novembra 2022 vo výške 30 eur, bolo rozhodnutím o proteste prokurátora vydaným OR PZ Žilina, Obvodným oddelením PZ Žilina - západ pod č. ORPZ-ZA-OPP4-412-003/2022 z 2. februára 2023 zrušené, keďže bolo v plnom rozsahu vyhovené protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina zo 6. decembra 2022, sp. zn. Pd 326/22/5511.

Podľa prokurátorky dovolanie obvineného neobsahuje žiadne nové skutočnosti, ktoré neboli súdom známe v čase rozhodovania a na ktoré by súdy nereagovali. Z uvedených dôvodov rozhodnutie okresného súdu, ako aj krajského súdu považovala za zákonné a zodpovedajúce stavu veci. S dôvodmi podaného dovolania sa prokurátorka nestotožnila a dovolanie považovala za nie dôvodné, preto navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, lebo je podľa nej zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Podaním doručeným okresnému súdu 12. novembra 2025 (č. l. 861) samotný obvinený reagoval na vyjadrenie prokurátorky, v ktorom zopakoval svoju predchádzajúcu argumentáciu. Podaním doručeným okresnému súdu 18. novembra 2025 (č. l. 865b - 866) sa k vyjadreniu prokurátorky vyjadril obvinený prostredníctvom ustanovenej obhajkyne, v ktorom nad rámec už uvedenej argumentácie uviedol, že sa najskôr k skutkom priznal, avšak po zmene právnej kvalifikácie, so zmenou nesúhlasil, a preto jednoduché priznanie ku skutkom by viedlo k okamžitému odsúdeniu, pričom chcel, aby sa všetky

okolnosti týkajúce sa uvedených skutkov preverili, aby nedošlo k pochybeniu a k nespravodlivému odsúdeniu. Zopakoval, že so zmenou právnej kvalifikácie nesúhlasil, uvedené namietal počas celého konania. Je toho názoru, že súd nepostupoval správne, keď kvalifikoval jeho konanie ako pokračovací trestný čin, mal byť potrestaný za každý jeden skutok samostatne, a súd nemal sčítať škodu pri jednotlivých skutkoch.

Podľa názoru obvineného nie je možné jeho skutok posudzovať ako trestný čin spáchaný voči viacerým osobám, nakoľko predmetom útoku nie je jednotlivec, konkrétna fyzická osoba, ale právnická osoba - veľká spoločnosť. Ako už viackrát vo svojich podaniach konštatoval, rozhodujúcim je posúdenie nielen objektu trestného činu, ale aj predmetu útoku, na ktorý páchatel' bezprostredne útočí. Možno podľa neho jednoznačne vyvodit', že predmetom útoku nie je osoba, a teda nejde o trestný čin spáchaný na osobe. Pri trestnom čine krádeže podľa § 212 Trestného zákona nie je potom možné aplikovať osobitný kvalifikačný pojem podľa § 138 písm. j) Trestného zákona. Pokračoval, že osobitný kvalifikačný pojem podľa § 138 písm. j) Trestného zákona by bolo možné aplikovať v prípade, ak by bol trestný čin spáchaný proti životu, zdraviu jednotlivých osôb, resp. zásahu do ich telesnej integrity, nakoľko v takomto prípade by bol predmetom útoku človek. Pokračovací trestný čin je iba umelá právna konštrukcia, ktorá síce viacero čiastkových útokov posudzuje hmotnoprávne ako jeden skutok. Avšak fakticky o jeden skutok nejde, nakoľko vnútorne pozostáva z viacerých čiastkových útokov. Z uvedeného podľa obvineného vyplýva, že súd nepostupoval správne a rovnako tak nemôže byť správna ani kvalifikácia trestného činu ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona. V prípade, že by súd postupoval správne a použil správnu právnu kvalifikáciu, tak by bol obvinený postihovaný za trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, kedy by mu hrozil trest odňatia slobody vo výmere 1 až 4 roky.

Obvinený zopakoval, že uložený trest odňatia slobody sa mu javí ako neprimerane prísny a nespravodlivý, nerešpektujúc zásady pri ukladaní trestu podľa ustanovení Trestného zákona. Súd mu podľa § 212 ods. 3 písm. b) Trestného zákona ukladal trest v rozpätí 2 rokov až 8 rokov, a pri použití asperačnej zásady v rozpätí od 2 do 10 rokov, pričom mu uložil trest vo výmere 6 rokov, takže v hornej polovici trestnej sadzby. Argumentoval, že využitie práva na riadne prejednanie vecí, nemožno považovať za priťažujúcu okolnosť, a tak mu ukladať prísnejší trest. Obvinený nemôže byť potrestaný len za to, že sa na súde bránil dostupnými prostriedkami. Konštatovanie súdu, že v jeho prejave nebol náznak ľútosti nie je podľa neho dostačujúce na odôvodnenie použitia vyššej trestnej sadzby. Aj v prípade aplikácie asperačnej zásady, kedy sa dolná hranica trestnej sadby zvýšila o jednu tretinu a teda súd ukladal trest v rozmedzí 2 až 10 rokov, sa obvinenému zdalo uloženie 6 ročného trestu neprimerane vysoké a nespravodlivé. Vo svojom podaní poukázal na iné rozsudky nižších súdov, kde za obdobný skutok boli obvineným ukladané nižšie tresty.

Obvinený navrhol, aby dovolací súd rozhodol v zmysle ním podaného dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (dovolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných alebo hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a

rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň je potrebné uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012). Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o obvineným označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011).

Žiada sa pripomenúť, že v zmysle platnej judikatúry je zásadným porušením práva na obhajobu najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Trestného poriadku, ktoré by mohlo mať vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania, ktoré smerujú k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (keď obvinený nemal obhajcu v prípade spadajúcom pod dôvod povinnej obhajoby, ak predmetné porušenie práva na obhajobu malo vplyv na priebeh alebo konečný výsledok trestného konania, tiež napr. vykonanie verejného zasadnutia o odvolaní bez prítomnosti obhajcu obvineného, hoci na to obvinený nedal súhlas a pod.). Právo na obhajobu je v zmysle dovolacieho dôvodu podľa písmena c) potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a jeho obsahom je, okrem iného, aj možnosť obvineného vznášať námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde.

Len samotná nespokojnosť obvineného s rozsahom vykonaných dôkazov nie je dôvod na podanie dovolania. Za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom nemožno ani považovať nespokojnosť obvineného s rozsahom vykonaného dokazovania, resp. jeho nespokojnosť s tým, že nebolo vyhovené jeho návrhu na vykonanie dokazovania [vypracovanie znaleckého posudku z odboru psychológie, či obvinený v inkriminovanom čase (ne)trpel kleptomániou], ak súd takýto postup dostatočne a vecne správne odôvodnil (č. l. 668, 680). Súd vykonávajúci dokazovanie vo veci nie je totiž čo do rozsahu dokazovania viazaný návrhmi strán ani ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila. Rovnako v zmysle uvedeného, súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu strany na

doplnenie dokazovania. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obvineného teda nepredstavuje zásadné porušenie práva na obhajobu. Iný než uvedený výklad by, napokon, viedol k tomu, že vykonané dôkazy by bolo nevyhnutné hodnotiť v prospech obvineného a súčasne by odporoval viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom vyplývajúcej zo zásady, že účelom dovolacieho konania (s výnimkou dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) je posudzovanie právnych otázok a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (rozhodnutia zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011 a 14/2015, uznesenia najvyššieho súdu z 1. decembra 2020, sp. zn. 6 Tdo 65/2019, a z 22. novembra 2012, sp. zn. 5 Tdo 71/2012).

Tiež sa žiada dodať, že samotný spôsob výkonu obhajoby ustanovenými obhajcami (kvalita poskytovanej právnej pomoci zo strany obhajcu v konkrétnej trestnej veci) nie je predmetom prieskumu dovolacieho súdu, ako to tento už stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje. Nejde o námietku subsumovateľnú pod dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ani žiadny iný do úvahy prichádzajúci dôvod dovolania. Z nezávislosti advokácie na štáte totiž vyplýva, že vedenie obhajoby je vo svojej podstate záležitosťou medzi obhajcom a obvineným a že za spôsob výkonu obhajoby nesie zodpovednosť samotný advokát (nie všeobecný súd), a to nie voči súdu ako orgánu verejnej moci, ale voči obhajovanému, prípadne orgánu, ktorému je disciplinárne podriadený (advokátska komora) (uznesenie najvyššieho súdu z 29. marca 2017, sp. zn. 1 TdoV 11/2016).

Čo sa týka namietaného nevyhovenia žiadosti o zmenu advokáta z dôvodu narušenia dôvery medzi obvineným a ustanoveným obhajcom, je potrebné skonštatovať nespĺnenie podmienky podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku. Vo všeobecnosti možno uviesť, že ak Trestný poriadok ustanovuje pre uplatnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku podmienku námietky dovolateľovi známej okolnosti, ktorá uplatnený dovolací dôvod zakladá, už v predchádzajúcom (najneskôr odvolacom) konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku) nie je možné bez takého postupu dotknutý dôvod dovolania úspešne použiť a dovolací súd v takom prípade dovolanie vždy odmietne ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 11/2016-II). Povedané inými slovami, ak v dovolaní uplatňovaná okolnosť nepochybne bola, resp. musela byť obvinenému (ako dovolateľovi) v priebehu prvostupňového alebo odvolacieho súdneho konania známa a v týchto štádiách trestného konania ju neuplatnil, t. j. neuplatnil ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, resp. uplatnil ju až v podanom dovolaní, v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku nemôže byť táto okolnosť použitá ako podklad pre splnenie dovolacieho dôvodu.

Nad rámec uvedeného však najvyšší súd poznamenáva, že opatrením okresného súdu z 27. júla 2023, sp. zn. 35Tp/51/2023 (č. l. 94), bol v prípravnom konaní obvinenému podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ustanovený obhajca Mgr. Tomáš Michnica, ktorý dovolateľa zastupoval aj v konaní pred súdom. Obvinený bol riadne poučený o možnosti zvoliť si obhajcu namiesto ustanoveného obhajcu v zmysle § 40 ods. 5 Trestného poriadku. Najvyšší súd považuje za potrebné dodať, že o zmene ustanoveného obhajcu nerozhoduje obvinený, ale súd, ktorý ho iba zo závažných dôvodov môže podľa § 43 ods. 1 Trestného poriadku oslobodiť od povinnosti obhajovania. Ničím nepodložená, a teda výlučne subjektívne pociťovaná absencia dôvery voči ustanovenému obhajcovi, takým dôvodom nie je. Napokon obvinený si vždy mohol v zmysle § 40 ods. 5 Trestného poriadku namiesto ustanoveného obhajcu zvoliť sám iného obhajcu alebo mu ho mohla zvoliť iná oprávnená osoba uvedená v § 39 ods. 2 Trestného poriadku; pričom obvinený toto právo nevyužil.

Možno doplniť, že sudca pre prípravné konanie v uznesení zo 14. novembra 2023, sp. zn. 35Tp/51/2023 (č. l. 501 - 502), ktorým nevyhovet žiadosti obvineného o oslobodenie ustanoveného obhajcu Mgr. Tomáša Michnicu od povinnosti obhajovania, uviedol, že nezistil žiaden závažný dôvod predpokladaný § 43 ods. 1 Trestného poriadku pre oslobodenie ustanoveného obhajcu od povinnosti obhajovania a súčasne nebolo preukázané ani to, že by si ustanovený obhajca dlhodobo neplnil povinnosti v rámci obhajoby obvineného. Sudca pre prípravné konanie poznamenal, že oslobodenie ustanoveného obhajcu od povinnosti obhajovania nezávisí od prania obvineného, že si jednoducho želá, aby ho v konaní

obhajoval iný obhajca, resp. že si želá zmeniť ustanoveného obhajcu za iného obhajcu. ... Oslobodenie obhajcu od povinnosti obhajovania nie je založené na ľubovôli súdu alebo na ľubovôli obvineného, či obhajcu.

Dovolací súd vychádzajúc z predloženého spisového materiálu v predmetnej trestnej veci zistil, že ustanovený obhajca od svojho ustanovenia za obhajcu obvineného svoje povinnosti vyplývajúce z § 44 Trestného poriadku riadne plnil, úkonov prípravného konania sa zúčastňoval (výsluchy obvineného, svedkov-poškodených Y. V., Y. S., A. I., a výsluchu svedkyne X. F., nazretie do vyšetrovacieho spisu, a preštudovanie vyšetrovacieho spisu), podával návrhy na doplnenie dokazovania (napr. návrh na dokazovanie zo 16. novembra 2023) a bol prítomný aj pri všetkých úkonov obvineného v konaní pre súdom (okresným ako aj krajským) tak, aby bola zabezpečená obhajoba.

Zo spisu je nepochybné, že obvinený bol v celom trestnom konaní zastúpený ustanoveným obhajcom, teda jeho práva boli v plnom rozsahu zabezpečené, právo na obhajobu bolo v priebehu trestného konania zachované, pričom dovolateľ mal možnosť zúčastňovať sa hlavného pojednávania ako aj verejného zasadnutia a uplatňovať svoje práva či už osobne alebo prostredníctvom obhajcu, pričom toto svoje právo v priebehu konania aj aktívne využíval.

Najvyšší súd dospel záveru, že v posudzovanom prípade nemožno hovoriť o žiadnom a už vôbec nie závažnom porušení práva obvineného na obhajobu, ktoré by mohlo znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nakoľko, ako je zrejmé z vyššie uvedeného, právo na obhajobu je v zmysle uvedeného dovolacieho dôvodu potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. Dôležité je v tejto súvislosti ešte raz zopakovať a navyiac zdôrazniť najmä tú skutočnosť, že úkon ustanovenia obhajcu má subsidiárnu povahu k možnosti obhajcu si zvoliť, ktorá zostáva zachovaná obvinenému aj po ustanovení obhajcu súdom.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd vo všeobecnosti uvádza, že predmetný dovolací dôvod je upravený alternatívne - buď je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo vychádza z nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia, napr. rozhodovania o treste či ochrannom opatrení. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktoré sa už netýka právnej kvalifikácie, ale posúdenia inej okolnosti, sa pod tým rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolnosti vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Trestného zákona), zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona) alebo trestu súhrnného (§ 42 Trestného zákona) a pod.

Pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011).

V rámci tohto dovolacieho dôvodu rovnako nemožno účinne namietať ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu, keďže aj to by odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania iniciovaného obvineným alebo generálnym prokurátorom (§ 369 ods. 2 Trestného poriadku) je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. Námietky skutkovej povahy sú pritom uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť iba minister spravodlivosti. Dovolací súd sa preto s týmto okruhom námietok obvineného nemohol zaoberať (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu

zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011 a 14/2015).

Najvyšší súd (ako jeho judikatúra už chronicky zdôrazňuje) teda v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len posúdi, či skutok zistený súdom zodpovedá použitej právnej kvalifikácii (všetkým jej znakom). Nevstupuje do procesu hodnotenia dôkazov, teda dôkazy nehodnotí ani nepreskúmava správnosť úvah skôr vo veci konajúcich súdov pri hodnotení dôkazov. Je potrebné tiež zdôrazniť, že podoba skutku uvedená vo výroku rozsudku (správnosť kvalifikácie ktorej sa preskúmava) sa nemôže považovať za doplnenú obsahom odôvodnenia rozsudku a dovolací súd musí pri svojom kvalifikačnom prieskume vychádzať výlučne zo skutkovej vety odsudzujúceho výroku napadnutého rozsudku (pozri odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 22/2015).

Podľa § 371 ods. 5 Trestného poriadku však dôvody podľa ods. 1 písm. i) a podľa ods. 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného. Uvedená podmienenosť sa však vzťahuje len na jeden právny dôvod dovolania; a zásadným ovplyvnením postavenia obvineného sa rozumie situácia, keď chyba vytknutá dovolateľom vykazuje takú intenzitu, že v prípade jej absencie by bolo na mieste prijatie iného rozhodnutia o vine alebo vykonanie inej právnej kvalifikácie trestného činu. Ak uvedená podmienka nie je splnená, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku

Pokiaľ ide o argumentáciu obvineného, že pokračovací trestný čin je iba umelá právna konštrukcia, tak najvyšší súd vo všeobecnosti poznamenáva, že za pokračovací trestný čin je považované konanie páchatel'a, ak páchatel' pokračoval v páchaní toho istého trestného činu. Trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchatel'a spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatel'a spáchať uvedený trestný čin. Formulácia „trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin“ uvedená v druhej vete § 122 ods. 10 Trestného zákona znamená, že sa hodnota výšky spôsobenej škody alebo získaného prospechu pri jednotlivých čiastkových útokoch na účel posúdenia právnej kvalifikácie spočítava (stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 26/2018-I). Trestnosť čiastkových útokov, ak je daná kvalifikačná rovnorodosť (pokračovanie v páchaní toho istého trestného činu) a ak sú splnené kritériá uvedené v druhej časti druhej vety § 122 ods. 10 Trestného zákona (objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatel'a spáchať uvedený trestný čin), sa v zmysle prvej časti naposledy citovanej vety posudzuje ako jeden trestný čin. Posúdenie „ako jeden trestný čin“ znamená aj posúdenie „ako jeden následok“. To znamená, že jednotne (v súhrne) sa posudzuje nielen konanie, ale aj následok pokračovacieho trestného činu. Až v súčte súm, zodpovedajúcich pri jednotlivých čiastkových útokoch, výške škody alebo rozsahu činu, sa teda posudzuje trestnosť celej škody, kvalifikovaného ako pokračovací trestný čin. Nie je v dôsledku uvedeného kvalifikačne relevantné, aká je výška škody alebo rozsahu činu pri ktoromkoľvek čiastkovom útoku, ale až pri ich finálnom súčte.

Povedané inými slovami, určujúcim kritériom pokračovania v trestnom čine je, že jednotlivé čiastkové útoky, z ktorých každý napĺňa znaky toho istého trestného činu, sú po subjektívnej stránke spojené jedným a tým istým zámerom páchatel'a v tom zmysle, že už od počiatku aspoň v hrubých rysoch zamýšľa aj ďalšie útoky a že po objektívnej stránke sa jednotlivé útoky javia ako postupné realizovanie tohto jedného zámeru. Pokračovanie v trestnom čine vyžaduje aj blízkú súvislosť v čase a predmete útoku. Aj keď časovú súvislosť nemožno presne ohraničiť, spravidla pôjde o niekoľko dní alebo týždňov, výnimočne aj mesiacov. Podmienkou spočítania škôd spôsobených čiastkovými útokmi pri majetkovom trestnom čine je, že ide o pokračovací trestný čin, a nie o opakovanie trestného činu (ZSP 61/2006).

Dovolací súd poznamenáva, že objektom trestných činov proti majetku je ochrana majetku a majetkových práv ustanoveniami uvedenými v štvrtej hlave osobitnej časti Trestného zákona (§ 212 až 249 Trestného zákona). Individuálnym objektom trestného činu krádeže podľa § 212 Trestného zákona

je ochrana vlastníckeho vzťahu k určitým veciam, legálnej držby veci a faktickej dispozície s vecou. Predmetom útoku je vec patriaca nositeľovi týchto vzťahov dotknutých protiprávnym zásahom páchatel'a, vo vzťahu ku ktorému sú hmotné predmety útoku cudzou vecou. Ak je taký čin spáchaný na ujmu viacerých osôb, napr. formou pokračovania v trestnej činnosti, je naplnený znak spáchania činu závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j) Trestného zákona, teda spáchanie činu na viacerých osobách (stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 13/2015).

V zmysle § 127 ods. 12 Trestného zákona sa viacerými osobami rozumejú najmenej tri osoby. Teda v prípade, že chceme páchatel'ovi v rámci kvalifikácie pričítať kvalifikačný znak v zmysle § 138 písm. j) Trestného zákona, je potrebné, aby tento bol spáchaný na minimálne troch osobách rozdielnych od páchatel'a. Pôjde o poškodených, ktorí v závislosti od situácie môžu byť fyzickými alebo právnickými osobami v zmysle § 46 Trestného poriadku. V zmysle vyššie uvedenej judikatúry je trestný čin spáchaný na viacerých (fyzických alebo právnických) osobách aj v prípadoch, keď ide o viacero čiastkových útokov, napr. pri pokračovanom trestnom čine krádeže podľa § 212 Trestného zákona.

V posudzovanom prípade ide o vyššie uvedenú situáciu, kedy obvinený svojim konaním formou pokračovania v trestnej činnosti (krádeže), spáchal čin na ujmu viacerých osôb, čím bol naplnený znak spáchania činu závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j) Trestného zákona, teda spáchanie činu na viacerých osobách. Možno sa stotožniť s konštatovaním krajského súdu o zákonnosti a správnom postupe, keď pokračovací trestný čin krádeže za splnenia zákonných podmienok bol kvalifikovaný aj ako spáchaný na viacerých osobách.

V súvislosti s argumentáciou obvineného, že za skutok zo 16. novembra 2022 bol potrestaný dvakrát, pretože za tento skutok už bol postihnutý v priestupkovom konaní uložením blokovej pokuty, najvyšší súd v najprv uvádza, že bez ohľadu na splnenie podmienok podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona právoplatný priestupkový postih (ak nebol zrušený osobitným postupom v správnom konaní) vytvára vo vzťahu ku skutku, ktorý by inak mohol byť čiastkovým útokom pokračovacieho trestného činu, prekážku res iudicata v zmysle § 9 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, pokiaľ sú splnené kritériá aplikácie článku 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vytvorené rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva (stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 26/2018-II).

V predmetnom prípade však nejde o vyššie uvedenú situáciu, nakoľko, ako prokurátorka uviedla a čo vyplýva aj z predloženého spisového materiálu, rozhodnutie o priestupku formou blokovej pokuty blokom na pokutu na mieste nezaplatenú č. A22 00762120 zo 16. novembra 2022, ktorá obvinenému bola uložená za skutok zo 16. novembra 2022 vo výške 30 eur, bolo rozhodnutím o proteste prokurátora vydaným Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Žiline, Obvodným oddelením Policajného zboru Žilina - západ z 2. februára 2023 pod č. ORPZ-ZA-OPP4-412-003/2022 (č. l. 332 - 333) zrušené, keďže bolo v plnom rozsahu vyhovené protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina zo 6. decembra 2022, sp. zn. Pd 326/22/5511 (č. l. 330 - 331). Teda v predmetnom prípade priestupkový postih (blokovaná pokuta na mieste nezaplatená), ktorý bol zrušený osobitným postupom v správnom konaní, nevytvoril vo vzťahu ku skutku v bode 9) prekážku res iudicata v zmysle § 9 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, takže predmetný skutok mohol byť čiastkovým útokom pokračovacieho trestného činu krádeže. Možno doplniť, že vo vzťahu ku skutku v bode 9) bolo voči obvinenému začaté trestné stíhanie a súčasne vznesené obvinenie 30. apríla 2023 (uznesenie z 30. apríla 2023, ČVS: ORP-577/ZZ-ZA-2023, č. l. 72 - 74).

Pokiaľ ide o obvineným spomenutú zmenu právnej kvalifikácie, tak zo spisového materiálu vyplýva, že obvinený bol 17. októbra 2023 a jeho ustanovený obhajca 18. októbra 2023 upozornený vyšetrovateľom Policajného zboru o zmene právnej kvalifikácie že skutky, pre ktoré obvinenému bolo vznesené obvinenie, budú v ďalšom konaní práve kvalifikované ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona (upozornenie o zmene právnej kvalifikácie zo 14. októbra 2023, ČVS: ORP-911/2-

VYS-ZA-2023 č. I. 80).

Najvyšší súd v kontexte vyššie uvedeného ako aj vo vzťahu k namietanej správnosti právnej kvalifikácie konania obvineného, poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý na nezmenenom skutkovom základe (tak ako bol uvedený v napadnutom rozsudku okresného súdu) uznal obvineného za vinného z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Ako vyplýva z rozhodnutí nižších súdov, z vykonaného dokazovania bolo bez rozumných pochybností preukázané, že obvinený, ako všeobecne trestne zodpovedný subjekt pokračujúcim konaním si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a uvedeným činom spôsobil malú škodu, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich 24 mesiacoch odsúdený a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania na viacerých osobách.

Pokiaľ ide o obvineným namietanú neprímeranosť trestu, treba vo všeobecnej rovine uviesť, že dovolacím dôvodom nemôže byť len neprímeranosť trestu pociťovaná, či už ako prísna alebo mierna, ak bol trest vymeraný v rozmedzí určitej trestnej sadzby (uznesenie najvyššieho súdu z 22. decembra 2022, sp. zn. 3 Tdo 21/2022). Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku (stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 5/2011).

Ďalej dovolací súd vo vzťahu k argumentácii obvineného týkajúcej sa vyhodnotenia pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností pripomína, že otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak ale súd vo výroku napadnutého rozhodnutia konštatuje danosť niektorej takejto okolnosti, či už poľahčujúcej alebo priťažujúcej, ale v rozpore s tým ju nezoberie do úvahy pri ukladaní trestu (pri úprave trestnej sadzby) tak, ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až ods. 4 Trestného zákona, ide o skutočnosť, ktorá za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Trestného poriadku môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia) (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 18/2015).

Pokiaľ ide o argumentáciu obvineného o nezohľadnení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, dovolací súd pripomína, že predmetná poľahčujúca okolnosť predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesne ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova) (primerane stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 44/2017).

V kontexte vyššie uvedeného najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, z ktorého vyplýva, že obvinený bol doposiaľ sedemkrát súdne trestaný, z toho opakovane pre majetkovú trestnú činnosť a opakovane bol aj vo výkone trestu odňatia slobody. Krajský súd správne konštatoval, že obvinený je špeciálnym recidivistom pokiaľ ide o páchanie majetkovej trestnej činnosti, ktorého ani doposiaľ vykonané nepodmienečné tresty odňatia slobody neprimäli k tomu, aby viedol riadny život. Krajský súd vzhľadom na zmenu právnej kvalifikácie a trestnú sadzbu podľa Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 - odňatie slobody v rozsahu od 2 do 8 rokov, považoval za zákonný a primeraný pre obvineného trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, teda ide o trest uložený pri polovici trestnej sadzby, pričom trest je trestom súhrnným, keď krajský súd zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 19. marca 2023, sp. zn. 1T/22/2023, ktorým bol

obvinenému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov. Takto uložený trest odňatia slobody obvinenému považoval krajský súd za trest primeraný a zákonný. Podľa názoru krajského súdu ide o trest, ktorý možno považovať za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a generálnej prevencie, ako aj represívnej stránky trestu. Takýto trest aj dostatočne odzrkadľuje osobu obvineného ako recidivistu, pokiaľ ide o páchanie majetkovej trestnej činnosti, ktorý bol už opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, ako aj charakter spáchaného trestného činu, ktorého sa obvinený dopustil až deviatimi útokmi. Trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov uložený obvinenému možno podľa názoru krajského súdu považovať za dostatočný k náprave a prevýchove obvineného. Ide o trest, ktorý je podľa názoru krajského súdu súčasne aj trestom spôsobilým dostatočne vyjadriť morálne odsúdenie obvineného spoločnosťou.

Napokon pod žiaden dovolací dôvod (vo vzťahu k výroku o treste) nemožno podradiť ani námietku obvineného, že v podobných prípadoch boli páchatelia odsúdení na miernejšie tresty. V tejto súvislosti najvyšší súd len pre úplnosť dodáva, že závažnosť trestného činu je len jedným z kritérií určujúcich druh a výmeru trestu, podstatnými sú aj osoba páchatelia, jeho pomery a možnosti nápravy. Ak sa teda obvinený v minulosti opakovane dopúšťal úmyselnej majetkovej trestnej činnosti, vrátane tej, ktorá je predmetom tohto konania (špeciálna recidíva), nebol dôvod, aby na túto okolnosť krajský súd neprihliadol, nakoľko aj uvedená skutočnosť dotvára obraz o osobe obvineného. Možno len zopakovať, že dovolateľovi bol ukladaný trest ako špeciálnemu recidivistovi, keďže v tejto veci stíhaný trestný čin spáchal potom, čo bol za iný zločin odsúdený.

Možno teda zhrnúť, že pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody, ide o taký druh trestu, ktorého uloženie zákon za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, pripúšťa a rovnako tak výmera tohto trestu je v rámci zákonnej trestnej sadzby. Je teda zrejmé, že krajským súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov je uložený v zákonom stanovenej trestnej sadzbe, primeraný spáchanému trestnému činu a nezakladá dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Pre úplnosť je nutné uviesť, že pod žiadnu dovoláciu námietku nie je možné podradiť ani námietky, ktorými obvinený poukazoval na oneskorené ustanovenie obhajcu, či nesprávnosť započítania výkonu väzby.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvineného E. L.I. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.